

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง“การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ นักศึกษา และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง”คณะผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

3.1.1 นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 100 คน สาขาอุตสาหกรรมอาหาร และการบริการ จำนวน 37 คน สาขาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและการบริการ จำนวน 28 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 27 คน และสาขาการบัญชี จำนวน 5 คน รวมทั้งหมด 197 คน

3.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คนสาขาวิชาอุตสาหกรรม อาหารและการบริการ จำนวน 2 คน สาขาเทคโนโลยีการประกอบอาหารและการบริการ จำนวน 1 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 2 คน และสาขาบัญชี จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 9 คน

3.1.3 อาจารย์ผู้สอนประจำศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน สาขาอุตสาหกรรมอาหารและการบริการ จำนวน 7 คน สาขาเทคโนโลยีการประกอบ อาหารและการบริการ จำนวน 6 คน สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 6 คน และสาขาการบัญชี จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 31 คน

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และขั้นตอน การพัฒนาเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.2.1.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม โครงสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาที่เรียน ระยะเวลา ในการศึกษา และอาชีพของบิดามารดา

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม ประเด็นระดับของการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง ใช้เกณฑ์การแปลความหมาย 3 ระดับโดยอาศัยเกณฑ์การประมาณค่าความคิดเห็น (Opinion)

ระดับที่ 1 หมายถึง นักศึกษามีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง และมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานระดับน้อย

ระดับที่ 2 หมายถึง นักศึกษามีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง และมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานระดับปานกลาง

ระดับที่ 3 หมายถึง นักศึกษามีบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง และมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานระดับมาก

และสรุปผล จากระดับคะแนนเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมมากและเห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมปานกลางและเห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมน้อยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ความต้องการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง ประกอบด้วยความต้องการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผลซึ่งนักศึกษาสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ความต้องการมีส่วนร่วมคิด หมายถึง นักศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมกำหนดความต้องการ ร่วมเสนอแผนงาน โครงการกิจกรรม ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความต้องการมีส่วนร่วมทำ หมายถึง นักศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผล หมายถึง นักศึกษามีความต้องการมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าความสำเร็จ การสรุปผล และ การรายงานผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

และสรุปจากระดับคะแนนความต้องการมีส่วนร่วมเป็นร้อยละ(Percentage)

สุดท้ายเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของนักศึกษา และ ปัญหาความต้องการในการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

3.2.1.2 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน แบ่งโครงสร้างออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 รายละเอียดผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพการเป็นอาจารย์ผู้สอน และ อาจารย์ที่ปรึกษา ระยะเวลาหรือประสบการณ์การสอนในศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง เป็นต้น

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและคณาจารย์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.1.3 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งโครงสร้างออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในสาขาวิชา จำนวนนักศึกษาในความดูแล เป็นต้น

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและคณาจารย์ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.2 การพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาลักษณะ หลักเกณฑ์และวิธีสร้างเครื่องมือจากหนังสือ ตำรา เอกสารต่าง ๆ
2. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้วยวิธีการต่าง ๆ จำนวน 26 เรื่อง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาแล้วเสร็จ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไข ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

4. นำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ดังนี้

- 1) นายนพพร แพทย์รัตน์
- 2) นางสาวสุนทรี ศรีไทย
- 3) ดร.เบญจวรรณ ต้อตัน

5. นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอน 4 มาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) กับกรอบแนวคิดการวิจัยโดยใช้เกณฑ์ 0.50 ขึ้นไป โดยมีค่า $\Sigma = 2$, $N = 3$ และคำนวณค่า $IOC = 0.6$

6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้จำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 16.67 นำกลับมาปรับปรุง เนื้อหาในแบบสอบถาม แล้วทดลองใช้ (Try-out) อีกครั้ง เพื่อดูค่าความเที่ยง (Reliability) ว่าเครื่องมือนี้ใช้วัดแล้ววัดอีกได้ผลเหมือนเดิม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.874 จึงได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยแจกแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แก่กลุ่มประชากรทั้ง 3กลุ่ม หลังจากจัดการเรียนการสอนครบ 15 สัปดาห์ หรือสิ้นสุดการเรียนการสอนของภาคเรียนที่ 2/ 2555 และสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาดด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากและครอบคลุมที่สุดและนำมาสังเคราะห์ร่วมกับการศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามประเด็นที่ทำการศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือทั้งหมด มาดำเนินการจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) ดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร
2. วิเคราะห์ตามประเด็นที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อะไร และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
3. จัดทำตารางตามความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละประเด็น และศึกษารวบรวมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ดังนี้
 - 1) ค่าความถี่ (Frequency)
 - 2) ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)
 - 5) ค่าสูงสุด (Maximum)
 - 6) ค่าต่ำสุด (Minimum)
4. สรุปผลการดำเนินการวิจัย ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) การมีส่วนร่วมของนักศึกษา 3) ความต้องการมีส่วนร่วมของนักศึกษา และ 4) ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เชิงสรุป และการบรรยาย
5. นำเสนอผลงานวิจัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้ง 4 หลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 4 หลักสูตร และผู้บริหารศูนย์การศึกษา เป็นต้น

3.4.2 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

คณะผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่สัมภาษณ์ได้มาตีความขยายความวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามประเด็นที่ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อะไร และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้